

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— **Maros-Vásárhely,** —
Szentgyörgy-utca 9. szám.
— ev. ref. lelkészi lakás. —

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

A világosság Krisztusban.

Krisztus az embernek világossága. A világosság irtozik a sötétségtől. Ez a fő gondolata János evangéliumának. Ez a világosság az égből jött. Valóban még a legcsekélyebb dolognak is, a mi, a földön történik, meg van a maga oka a föld-feletti világban. Még a legyszerűbb embernek születése és halála is láthatatlan fonalakon függ, a melyek átnyulnak a dolgoknak magasabb rendjébe.

Hát már most a legszentebb, a legáldásosabb életről, Krisztus életéről nem mondhatjuk azt, hogy ez a mennyből jövő világosság volt? — Isteni eredetű volt ez a világosság. — Ezt jelenti ez a szó: Kezdetben vala az Ige és az Ige Isten vala, — Jézus menyei származásu, nem pedig közönséges földi halandó volt. — „A világosság fénylik e sötétségben.“

A görög hitrege szerint Prometheus a menyei szikrát a halhatatlan Istentől lopta le e földre. Egy kis igazság van ebben a regében. Annyi, hogy isteni ajándék, égi tűz is ég az ember szívében. De nem Prometheus, hanem Jézus Krisztus hozta azt le a földre a menyei atyától, Istentől, a világosság örök forrásától, onnan hozott világosságot és életet e világ sötétségében.

Ha Jézus azt mondja: Én és az atya mi

egyek vagyunk, ez nem egy álmodozónak képzelgése, nem egy rajongó léleknek tulzása, hanem tiszta, világos, fenséges bizonyítvány, fenséges vallomás az ő isteni eredetéről és természetéről. — E vallomás visszaemlékezés az ő származásának helyére. Emlékszik az atyának puha, szerető keblére, a mely átölelte egykor, mielőtt a földre jött volna.

Ez a világosság benne másoknak is fényt ad. — Miként a nap, a mely felkelőben nemcsak önmagának ad fényt, hanem az egész föld kerekességét bevilágítja, így világít Jézus élete és tudománya is mindenfelé.

Az első parancsszóra: Legyen világosság! felgyuladt az égboltján a csillagok millióinak fénye.

Jézus beszédére a világosság gondolatai támadtak fel az ember lelkében. Istennek boldogító ígéreteit, e nagy világosságot, Jézus ismertette meg a szenvedő emberrel.

Eleinte csak egy kis csoport öryendett ennek a menyei világosságnak, a tanítványok szűk köre. A többiek nem fogadták el. — Megvetették szegénysorsu szüleiért, alacsony származásáért. Kigunyolták a jászolban és a keresztfán egyaránt. Nem akarták hallani az igazságot, mert az szurta, kinezta lelkiismeretüket.

Ma sem veszik be Jézust. — A nap be-

világít az ablakra, de ők elfordulnak az ablaktól, nem akarják látni őt, nem akarják hallgatni beszédét. Ha egy fáklyát gyujtasz meg egy sötét barlangban, ugy-e bár megzavarod a barlangcsuszó-mászó lakóit a kigyókat és férgemet, a melyek nem szeretik a világosságot. — A régi előítéletek, rossz szokások, sötét szenvedélyek félnek a világosságtól még most is.

A ki elzárja szívét Jézus elől, sötét annak élete. Lehet bárminő vidám, nevető az arcz, a lélek mélységében sötétség van — Ott vannak a kedvetlenségnek felhői, a melyek az örömben beárnyakozzák az embernek lelkét. Ott vannak a nyomoruságnak mélységei, a melyeket elrejtünk önmagunk előtt, csak azért, hogy kétségbe ne essünk. — De a hol Jézus ragyog, ott világos minden. E fénysugarak elűzik a halálnak, a veszedelemnek félelmét, erőt és bátorságot adnak a léleknek.

Ragyogjon tehát ez a mennyei fény, ez az égi világosság reánk, hogy lássunk és vigasztalódjunk a Jézus által.

Király Béla.

Krónika.

Ezredéves évforduló.

Budapest, egyik legközelebbi közgyűlésében foglalkozott a honalapító Árpád emlékének megörökítésével.

Nemcsak gyönyörű a gondolat, hanem szent a kötelesség! Mert ha kegyeletlennek hívjuk az olyan gyermeket, a ki édes apja, anyja emlékét nem őrzi meg, mennyivel nagyobb hálátlanság volna az, ha egy ezredéves nép megfedkezne első honalapítójáról. Igaz, hogy a mikor erre gondolok önkénytelenül is fájdalmas érzés lép meg, mert eszembe jutnak a mi magyaros ünnepléseink formái: a bankettek, pohárköszöntők, a hangos cécók s a hires, magyaros szalmaláng! Azok a szép és nagy cselekedetekre való felbuzdulásaink, a melyek legtöbbször csak a beszéd által élnek. Dacára mindennek, óhajtanám, hogy méltóképpen foglalkozzunk a honalapító Árpád emlékének megörökítésével. Csakhogy ez az emlék méltó legyen. Mert:

Ezredévvél ezelőtt egy névvel gazdagodott a népek története és e név ragyogó fényt árasztott a középkor sötét századaiba: e név a magyar nemzet neve volt.

E névre nemcsak dúló harcok által felperzselt alvak lobogó lángja vetett világot, de volt idő és az nem régen, midőn a rabul esett Európára a szabadság bűvös fényét szórta e név.

Ezredévvél ezelőtt egy szellem olvadt be a nagy

szellemek szimfoniájába és e szellem: a magyar szellem volt. E szellem nemcsak a keleti ész és szív ragyogását tükrözi vissza; e szellem a mély gondolatok, nemes elhatározások nagy eszmék és ihletek termő talaja, lángeszek rengető bölcsője.

És mindez az áldás, kincs, ez a dicsőség a nagy Honalapító nevéhez fűződik.

Azért óhajtom én, hogy ünnepelje emlékezetét e nemzet: igazán, lelkem buzgó óhajta szerint. Legyen: nemzeti ünnepi zajos lármák helyett — nemzeti cselekedet. A nemzet kutassa fel a honalapító vezér sirját s emeljen felébe oly templomot, hogy abban minden bevett vallásfelekezeti csarnokot nyervén, a maga hitének mértéke szerint dicsőítse az Urat. És fejezze be a magyar nemzet, az első ezer év honfoglalását azzal, hogy országos tanácsában mondja ki az elemi népoktatás államosítását!

De nem tehetem, hogy partikuláris törekvések nélkül, melyektől megóv hazaszeretetem lelkiismerete, ne kívánjam: erdélyi ref. egyházkerületünk építse meg rég tervelt felső leány nevelő intézetét, mely a mai kor igényeinek megfelelő, hasonjellegetű intézményekkel versenyre kelve, útját szegné annak a divatos és soha eléggé nem kárhóztatható romboló áramlatnak, a mely a katolikus zárdái nevelésben keresi és akarja megtalálni a mivel magyarnő nevelési alapjait.

A jó könyvek olvasásának haszna.

Felolvastatott a brassói ev. r. ef.-egyház vallásos estélyén.

I

A téli napokban, az ember szobára van [út]alva. Míg nyáron mindenki a pihenés óráit a szabad természet ölében töltheti, addig télen szorakozást más módon kell keresen. Gondoskodik is az emberi társadalom magáról, hogy az unalmat elűzze. Télen vannak a társas összejövetelek és minden irányu mulatságok. Bár az időtöltések szükségesek voltak, helyes mérséklettel élvezve azokat, senkisé nem tagadhatja; mégis a mulatságokba elmerülni senkinek sem szabad, mert ez romlásra, pusztulásra vezetne.

Az ember valódi rendeltetése a családi élet. Ezért minden céltudatos lélek az otthonban kell, hogy az igazi szórakozást keresse. Az otthon békessége, csendes örömei a lelket felfrisítik, a munkát meg-edzik, a házon kívül kínáló öröme azonban legtöbbször anyagi romlásra vezetnek és sok bánatot okoznak az egyénnek. Ezért, a kinek az isten otthont adott becsülje meg az ebben rejlő kincset és a külvilág kecsegtető, de többször csalóka örömeiért ne hanyagolja el házáat. Gondoljuk meg azt, hogy mi-ben rejtett a mi kálvinista őseink gyönyörű családis életének, mély vallásosságának és derült világ néz-ltének titka, és ha megértjük, hogy az egyszerű, családis életfelfogásban, akkor az ő puritán életfolytatásukra kötelezzük el mi is magunkat, mert ez az igazi út, a mely a boldogság felé vezet.

Merüljünk el tehát, mi is a téli napokban, mint kálvinista elődeink tették, a lelkiekben. Gyakoroljuk

magunkat, a szeretet munkáiban. Mint családtagok építsük egymást: intés tanítás és példaadás által. A csendes estéken, a midőn mind együtt vagyunk, olvassunk jó könyveket. Egy jó könyv Isten áldása a hajlékban. A jó könyvek útján nagy lelkekkel társalkodunk, nagy igazságok, bölcs élettapasztalatok birtokába jutunk. Egy jó könyv olvasásánál néha az igazság villágossága, máskor az égiszeretet melege járja át lelkeinket. Most a tettekre serkentő indító okok ellentmondást nem tűrő parancsszava hat akaraterőnk központjára: agyunkig, majd a megbocsátás és könyörületeség lángja járja át egész valónkat és a nyert megszentelő hatás alatt: érezzük, hogy vágyunk jobb és tökéletesebb emberek lenni.

Valóban egy-egy jó könyv olvasásánál értjük meg, vallásunk azon tanítását, hogy a jó Isten, eszközök által működik, e világon. Öszentfelsége kitölti szentlelkét egyes kiváló emberekre és azok megismerik az igazságot, majd meg könyveik által közlik ismereteiket az emberekkel.

Emberi természetünkhöz van növe, a vágy a tökéletesedés után. Már az ókorban, az emberiség törekedett ismereteit, a kiváló lelkek bölcsességével gazdagítani. De a bölcsesség forrása a hajdanokban, csak a sors kevés számú kiválasztott kegyeltjei számára volt megnyitva. A népek milliói, messzeestek annak üdítő hullámainál.

Az ókorban a könyveket papirusza, egy növény leveleire irták és azután hengerre csavarták. Természetes, hogy e tekercsek nagyon drágák voltak és csak a gazdagok olvashatták. Krisztus Urunk születése után a VII-ik században, már a papirus helyét a pergamen — írta — foglalta el. A pergamenre való írás által, a könyvészet nagyot haladt, de drágasága miatt mégis még messze állott a valódi céltól. A könyv valóban nagyhatalommá, a könyvnyomtatás feltalálása után lett. Egy meizsi polgár Gutenberg János volt a könyvnyomtatás feltalálója a 15-ik század közepén. Az új találmány csakhamar világtörténelmi fontosságú kultur tényező lett. Németországon, már 1460-ban nagy arányokat öltött a könyvnyomtatás.

Hazánkban az első nyomdát, Budán 1472-ben Hess András állította fel. De tulajdonképpen országunkban, igazában a reformáció nyitott út a könyvnyomtatásnak. Az első hazai műhely Hontérus Jánosé volt Brassóban. Ezt követte a sárvár — ujszigeti, melyet Nádasdi Tamás állított fel. Majd Heltai Gáspár kolozsvári nyomdája indult működésnek stb.

A nyomtatott betű először is a krisztusi igének állott szolgálatában, hogy terjedjen e földön a lelki világosság. A reformátorok egyidejűleg, a hol csak gyülekezeteket alkottak, iskolákat is létesítettek a nép számára. Így történhetett, hogy a 15-ik század sötétsége és durvasága után, a 16-ik században a műveltség hazánkban is, más az evangéliumhoz visszatért

külföldi művelt népek példája szerint, nagy lendületet nyert. De nemcsak az Isten igéjének predikátorai buzgolkodtak a művelődés oltárai körül, hanem a világi vezérek is. Az egykori krónikák tanítása szerint, e században egyes főuraink, több mint 600 új küldöttet külföldre tanulmányaik folytatása végett, kik ezután hazajöve, az evangélium igazságainak és a felvilágosodásnak lelkes apostolai lettek.

E korban, egymást nyomom követve, jelennek meg a jó könyvek és azoknak a protestáns családok buzgó olvasói voltak. A bibliát pedig, a midőn magyar nyelvre fordítva Károli Gáspár kassavölgyi esperes a nép kezeibe adta, azt minden hívőlelek igyekezett megszerezni. A lelkiismeretes biblia-olvasás következtében meg is teltek a templomok és a nép ajkán zengett is a hála-ének. Így készültek a mi eleink a predikáció hallgatására! — És e fellendült buzgóságnak mi lön eredménye? Az, hogy e sok szerencsétlenséget látott 16-ik században az irgalmasság és emberszeretet erénye oly mértékben virult, hogy a mai gazdag kort hasonlítani sem lehet ahoz.

Hol van ma Magyarországon olyan gazdag család a melyik naponként 100 éhezőt táplálna? Hol vannak a földes úrak, a kik az inséget látott falvak egész seregét gabonával tartják? Hol vannak a családok, kik szegény diákokat tartanak és taníttatnak?... Mindezek pedig hazánkban, a reformáció idegen köznapi dolgok voltak.

E példák is nyilván mutatják, hogy hiába mondjuk mi miszerint megnehezedett felettünk az idők járása és hiába is várjuk alkalmazott új intézmények által a nem szeretem napok megválózását. Az idők bizony tényleg sem nem rosszak, sem maguktól meg nem változnak; ha azt akarjuk, hogy jobb idöket érjünk, mi kell megváltozzunk az időben és akkor, valamint a 16-ik században történt. önként előállanak a tökéletesebb életviszonyok is. Csak jobb emberiség tud, jobb idöket teremteni. A jobb emberiség pedig csak okulás által áll elé. A mely nemzetnek fiai, kerülik a léhaságot, de becsülik a becsületes, komolyságot, olvasnak, tanulnak és gyönyörűségüket találják a komoly, férfias munkában, nagygyá teszik hazájukat és Istenországává benne a polgárok életet. Mert ilyen törekvésekben szentelődött meg a 16-ik században a magyar protestánsoknak élete, ezért újult meg a sirja szélén állott Magyarország és lett ez a kor magyar erényekben oly gazdag, hogy ma is epedő vágygyal szállunk vissza hozzá, hogy sokszor csüggedő lelkünket felelevenítsük és tettekre buzdítsuk.

És látjátok, a 16-ik században is úgy volt mint ma is rendesen történni szokott az emberek között; a sötétség a világosságba megütközött. A hatalmas római egyház, az evangéliumot ismét életrehívó reformációt megakartta semmisíteni, mert útjában állott. A nyomtatott betű ez volt főként az ő botránkozásukra;

mért, hogy általa úgy terjed a világosság, úgy hogy már nyomán alig-alig talál hitelt a csoda és az egyházi hagyomány. Béccsel szövetkezett tehát Róma és hogy elfojtsák a szabad gondolat és felvilágosodás terjedését, behozták a censurát. A censura egyfelől; a hatalmaskodás és zsarnok önkény másfelől; hej, sok bánatot szenvedést és nyomort hoztak protestáns eleinkre, egyházainkra és a szegény hazára!

Vége köv.

Isten igéje.

Krisztust hallgassátok!

És felhő támadta, mely őket beáryalá és a felhőből szózat eredt mondván: Ez az én szerelmes Fiam, őt hallgassátok Márk, 9. 7

A gyönyörű Tábor hegynek fenséges csúcsán, a mennynek közelében, a természet nyílt, örökszép templomában hangzott el egykoron ez isteni kijelentés, mely szól a maga boldogító hangján, buzdítva, intve, hogy csak őt a Krisztust hallgassuk, az ő útain járjunk, mert ő az út, az igazság, az élet, s a ki őt, a szeretet Urát követi, ha meghal is él!

Istentől hangzottak eme szavak: Isten szólott és szól hozzánk is, mint hajdan a tanítványokhoz, onnan a sötét felhőknek rejtett kárpitjai mögül, rámutatva az Ő egyszülött fiára: „Ez az én szerelmes Fiam, őt hallgassátok“.

Tévedt úton járt az ó-kor embere, hajdan a Krisztus fellépése előtt.

Sötét homályosság uralta akkor a lelkek világát. — Semmi fény, semmi világosság, csak itt-ott egy-egy ihletett ajku zsidó próféta gyöngé hangjából, erőtlen kárhóztató szavaiból támadt olykor-olykor valami gyöngé fény, de ez is csak olyan, mint a nagy, hatalmas bányákban világító halvány mécs világa, csak magának, csak szűk kis körének világítva valamit, de a világban áthatlan éj uralkodott tovább is.

Mig egyszer ütött a megváltás órája, s a kis kört bevilágító, régi próféták helyébe egy nagy az egész világot megindító, ékesszavu Próféta lépett; új lángoló varázs-fáklyát tartva a kezében, ébreszteni kezdé az alvó lelkeket, új irányt, új célt mutatva a gyermekornak öntudatlan világából ébredő emberiségnek; új irányt, új célt, de nem eltörölni a régi próféták tanításait, sőt betölteni, kiegészíteni.

S szólott Isten: „Ime az én szerelmes Fiam, őt hallgassátok.“

S emez Istennek fia így szólott az ébredő emberiséghez: „Hallottátok, hogy megmondattott: Szeressed felebarátodat és gyűlöljed ellenségedet!“

„Én pedig azt mondom néktek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, a kik titeket átkoznak,

jól tegyetek azokkal, a kik titeket gyűlölnék; és imádkozzatok azokért, a kik titeket háborgatnak és titeket üldöznek; hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai; mivel az, az ő napját feltámasztja mind a gonoszokra, mind a jókra és erőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak“. (Máté 5. 43—46).

Az igaz életbölcesség ezzel megmutatva, az igaz tudomány ezzel megnyitva: az egész emberiség előtt; mert szólottak amaz igék mindörökre, mindenkinek.

Éppen ezért mondjuk, hogy szól hozzánk ma is amaz égi szózat: „Ime az én szerelmes Fiam, őt hallgassátok“. S bizony — kedves olvasóim — a Jézust hallgatni, az ő tudományával foglalkozni, tanításaiba belemélyedni, a vallás szent eszméi által lelünk tisztítani, a szent eszmények befogadására, mélyíteni, oh ez kötelessége, hivatása a boldogságra törekvő emberi léleknek.

De szomorú, hogy még ma sincsenek egyetemesen elterjedve ez igaz krisztusi eszmék; még ma is vannak sokan, kik távol tartják maguktól a Krisztust, kik nem követik amaz isteni intést: „Ime az én szerelmes fiam, őt hallgassátok!“

Vannak igen sokan, kik nem Isten országa építésén munkálnak, hanem annak rombolásán. Vannak fájdalom kik hivalgó indulattól szólnak: Tagadd meg az Istent, vedd meg a lelket, élj a mának; mert minden hiábavaló, csak az anyag állandó és való. Vannak a kiknek élete szeretetlenség, gyűlölet, a bűnök követése s a kárhozat keresése . . .

Ilyen körülmények között méltán szólhat a költő:

„Hideg, fagyos világban járok.
Legében lelkem úgy remeg;
Körülettem — bármerre nézek —
Fásult szívek, jég emberek!“

S itt szólok hozzátok — Istennek népe — kedves olvasóim — halljátok meg ama krisztusi szavakat, s igyekezzetek ama fásult szíveket, jégembereket, a szeretet által, a hit erejénél fogva Krisztus igaz küzdő katonáivá tenni, s ezáltal az életcélhoz; a boldogsághoz elvezetni.

„Ez az én szerelmes fiam, őt hallgassátok!“

A mi Atyánk szól így mi hozzánk, hogy az ő szent fiát hallgassuk, az ő szavaira figyeljünk, az ő tudományát valljuk, mint az egyedül igaz tudományt, a mely helyes életcél mutat ki az élet küzdő terén a harcoló, a szenvedő embernek, a mely int, buzdít a haladásra, a tökéletesedésre, — az örök életre. Szól hozzánk e tudomány: „A hit által való nemes harcot harcold meg; ragaszkodjál az örök élethez, melyre hivatattál!“ Hallgassuk őt! Figyeljünk az ő fenséges szavaira! Forduljunk gyakran ő hozzátok!

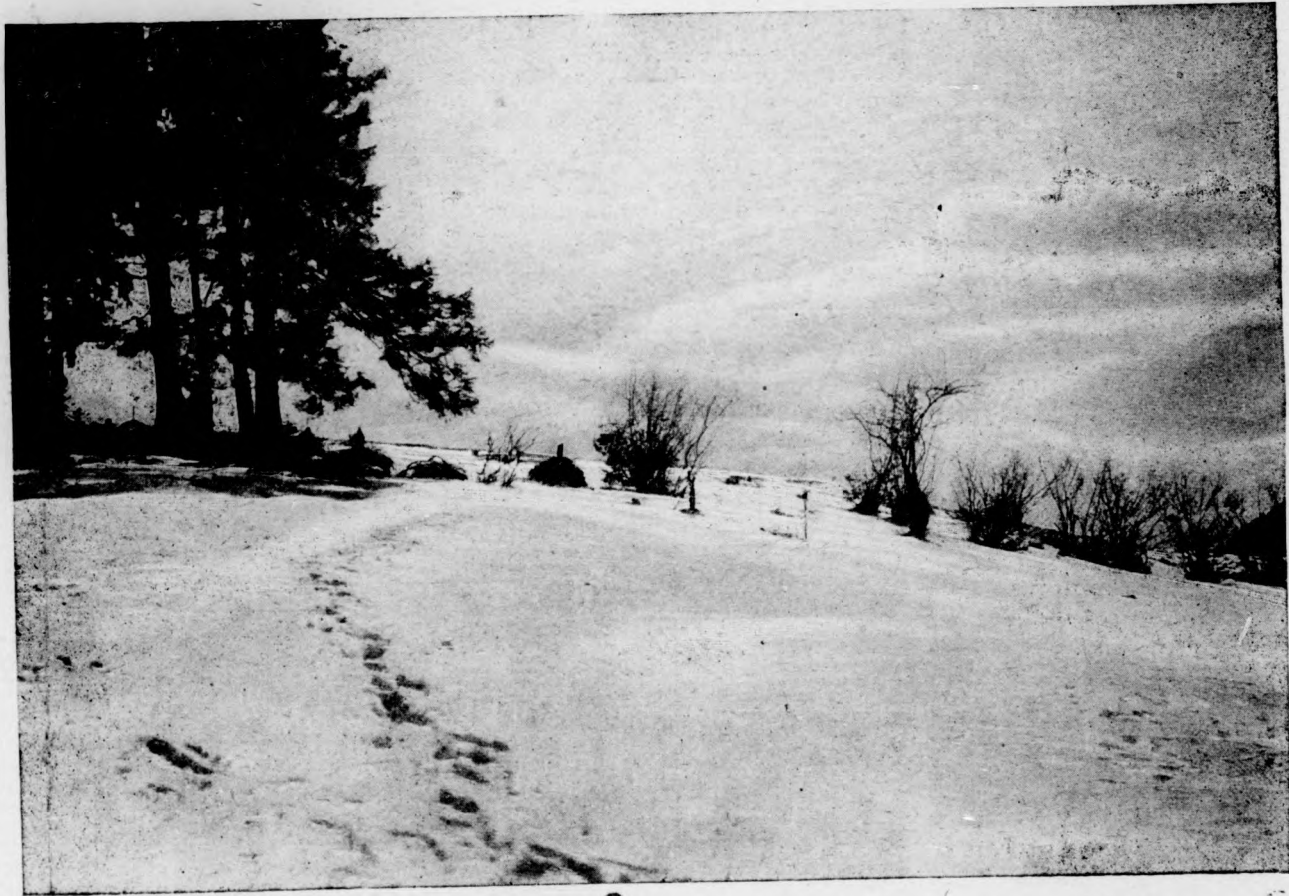
Tavaszi Sándor.

Téli táj. (Képünkhöz.)

Isten, a változó időjárás változhatatlan ura, ugyancsak hideg telet bocsátott földünkre ezidén. Mindenünnen érkezik a szomorú értesítés, hogy még a vonatok sem közlekedhetnek pontosan a hófúvások miatt s a közbiztonság is veszélyeztetve van. Szerencsés ember az, a ki otthon, a kályha mellett, lobogó tűz melegénél láthat dolga után. Ösztönszerűleg összeborzadunk valahányszor olvassuk, hogy itt vagy ott megfagyott utazókat ástak ki a hótömeg alól.

megégett volna Emberek és állatok útközben fagytak meg; madarak röptükben ezerszámra hullottak a földre, sőt a mint fel van jegyezve a debreceni egyház jegyzőkönyvében, a karácsonyi urvacsora-osztás alkalmával egy egy deák azzal foglalkozott, hogy a borban uszó jégdarabokat zuzta össze.

Áldott legyen a mi jó Istennünk, hogy a mi hideg téli világunkban is áraszt meleget, mert ő nemcsak a fagynak, hanem a melegnek is teremtő ura. De minő meleget áraszt az Úr e téli világban?

Említ a történet oly esztendőket midőn ezer meg ezer számra hullottak el az emberek a hideg miatt. Így 1499-ben Bajazet török császár seregéből tizezer harcosnál több fagyott meg egy nap alatt, úgy hogy a következő napok alatt nyolcvanezer emberéből alig maradt meg tizezer, a többi mind a hideg áldozata lett. 1740-ben pedig olyan hideg volt, hogy a künjáró emberek arcbőre úgy összeroppedezett mintha

Tekintsünk szét s ha látunk árvát, özvegyet, koldust, melegedjék fel irántuk a mi szívünk. Ha látunk akár testi, akár lelki szükségben szenvedőt igyekezzünk részvétellel segíteni az ilyenek baján. Mert a részvét, a könyörület, a szeretet mind-mind olyan tüzek, a melyek meleget árasztanak s a hol pedig melegen érző szivek laknak ott épül az Isten országa, emberek öröme, Isten dicsőségére.

Télen.

*Amint itt az ablaknál
Elmerengve állok,
A repülő felhőkkel
Én is tova szállok.
Lelkem repül — messze fel —
A kék mindenségbe,
Téged keres Istenem
Hozzád száll az Égbe.*

*Jőjj el Urum ne késsél
Nagy szükség van itt rád,
Dideregve vár téged
Sok sok szegény — árvád.
Kinek nincsen ruhája
Mit csinál a télbe?
Téged keres Istenem
Fenn a magas égbe!*

*Hát az a sok agg koldus
Kinek nincs hajléka,
Meg — megremeg a széltől
Össze — vissza fújja.
Kezét össze kulcsolja
Könny rezeg szemébe
Téged keres Istenem,
Fenn a magas Égbe!*

*Oh jőjj Uram ne késsél
Nagy szükség van itt rád.
Hideg fagyos ez a föld
Minden hozzád kiált.
Milió kéz kulcsolva
S sohaj száll a szélbe,
Téged keres Istenem,
Hozzád száll az Égbe!*

Csiszár Mariska

Kegyesség útja.

Élt egyszer egy ember Izrael országában, ki nagy hatalomra, királyságra jutott. Megpróbált minden dolgokat, megszerezte a bölcsességnek tudományát, két kézzel szaggatta az élet öröm virágait s mikor eljutott életének végéhez, visszatekintve lefolyt napjaira, szomorúan mondja: ... „minden hiába valóság és léleknek gyötrelme,” a dolgoknak summája pedig ez: „Az Istent féljed és az ő parancsolatait meg tartad, mert ez az embernek fő dolga.”

Ismertem egy embert, ki mikor szegény volt,

alázatosan közeledett a nagyokhoz s mikor nagy lett, gazdag és hatalmas, könyörület nélkül ment el a nyomorultak mellett. „Sok esztendőkre eltett javaim vannak” mondá büszkén; gyermekeit is arra tanítá, hogy örvendezzenek az ő ifjuságoknak idejében, járjanak sziveikkel útaiban, szemeknek látásában s ne törődjenek senkivel, legkevésbé a holnapi nappal.

Gyermekei felnőttek, ő meg elöregedett. Gyermekeiben nincs öröme, mert azok megfogadták az ő szavait s bizony még vele sem törődnek. Esznek, isznak és mulatnak, kurjongatásukról hangos lett az utca minden éjjel. Szegény öreg, ki a sir szélén állasz, mit csinálsz te most? Lelkeddel, melyet Isten adott, nem törödtél; gyermekeidre, Isten ajándékaira nem viseltél gondot s csak most látod, hogy hiábavaló volt a te életed. Hiábavalóvá tetted gyermekeid életét is Imé tönkre ment nagy gazdaságod s te is ott fekszel betegségéd ágyában. Mit szorongatsz reszkető kezekben, mit dugsz el korhely fiaid előtt, hogy ne szidjanak migint?

A biblia van kezeid között, olvasgatod a prédikátor Salamon könyvét? Oh ne rejsd el fiaid elől, ha késő vénségedbe megtanultad, hogy: „minden hiába valóság és a léleknek gyötrelme” tanítsd meg gyermekeid is, mert ha nem, azok a te sorsodra jutnak. Tanítsd meg fiaidat is arra, hogy: „a lélek drágább a testnél, hogy az embernek fő dolga, hogy az Istent félje és az ő parancsolatait megtartsa”

Egyháztársadalmi élet.**A brailai ev. ref. iskola karácsonyi ünnepélye.**

A brailai ev. ref. iskola, január hó 8 án, az iskola termében tartotta meg szokásos karácsonyi ünnepélyét, a termet zsufoltságig megtöltő nagy közönség jelenlétében. Az ünnepélyt Konc Ferencz lelkész nyitotta meg. Majd a gyermekek énekei s szavatok következtek. Berecki János ref. tanító hegedű szólóját s a gyermekek által előadott alkalmi szindarabot s a karácsonyi jelenetet a közönség igen nagy tetszéssel fogadta. Konc Ferencz ref. lelkész alkalmi felolvasása a figyelmet mindvégig lekötötte. Igen ügyesen szavalt Kovács János a „Bocskay” dalkör tagja. Az ünnepély fényét nagyban emelte az is, hogy Pohl Vimos konzul úr is jelen volt, ki teljes meglepedésének és elismerésének adott kifejezést a látottak és hallottak felől. A műsor után a karácsonyfa meggyújtása és az ajándékok kiosztása következett. A gazdagon díszített karácsonyfa a gyermekek áhitattal és örömmel vették körül. Gyönyörűség volt nézni, mint csillant fel a szent öröm a szegény gyermekek arcán a karácsonyfa látára. Ugyan ki ne örülne ilyenkor? Örült is mindenki, s méltán, mert az egyházközség előljárósa az idén sem feledkezett meg az ő szegényeiről és árváiról. S ezen a téren az Előljáróság igazán elismerésre méltó buzgóságot fejtett ki, mert a szegény gyermekek felruházására mintegy 550 frankot gyűjtött össze. Az ev. ref. „Bocskay dal és Mükedvelői Kör” pedig egy estélye tiszta jövedelmének felét ajánlotta fel e célra,

a ref. nőegylet szintén 20 frankot (mint a múlt évben). Ez a buzgóság tette lehetővé azt, hogy a brailai ref. iskolába járó minden szegény gyereket fel tudtak ruházni felekezeti külömbőség nélkül. Az ünnepeken kiosztott 29 pár cipő, 8 rend ruha, 4 nadrág, 12 téli nagy kabát, 2 sapka, 36 m. ruhának való szövet. Összesen 526 frank értékben. Azonkívül minden gyermek kapott egy almával, dióval, fügével és cukorkákkal telt csomagot. A gyűjtők méltán megérdemlik, hogy nevüket felemlítsük: 1. Kovács György presbyter gyűjtött: 40 frank 85 bánit. 2. Jancsó Iván presbyter gyűjtött: 29 frank 40 bánit. 3. Maksay József presbyter gyűjtött: 14 frank 60 bánit. 4. Soma, Domokos gondnok gyűjtött: 10 frankot. 5. Fogarasi Dániel a dalárda tagja 11 frank 50 bánit. 6. Kovács János a dalárda tagja 6 frank 50 bánit. 7. Berecki János ref. tanító gyűjtése: 7 frank 50 bánit. 8. Erdő Bálint presbyter gyűjtése 4 frank. 9. Magyar József presbyter gyűjtése 2 frank 50 bánit. 10. Koncz Ferenc ref. lelkész 413 frank 55 bánit. Összesen: 539 frank 90 bánit.

Ime, a krisztusi szeretet munkássága, idegen földön élő hit-testvéreink, magyar véreink között. Követendő példaadás s buzgó szívvvel kérjük Istent, hogy áldja meg brailai egyházunk vezetőinek nemes fáradozását.

H i r e k.

Olvasd a bibliát.

Luk ev. 10, 25--37.

Életünk nagy Mestere, mennyei Megyváltónk ez igékben tárta fel a legfőbb törvényt: „Szeressed a te uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat.“ Megfelel a kérdésre kicsoda s egyuttal, hogy mi a mi kötelességünk felebarátaink iránt?

Arany mondás: Én vagyok az életnek ama kenyere; a ki én hozzám jó, semmiképen meg nem éhezik és a ki hiszen én bennem, meg nem szomjazik. Ján 6, 35.

Oktató jegyzetek.

Szeretet. Nincsen áldottabb, boldogítóbb, szentebb tulajdonság, és érzés az emberben, mint a milyen a szeretet. Ez: „a lélek gyümölcse“ (Gal. V. 22.) „Több a tudománynál és a hitnél“ (I. Kor. XIII. 2.) „A tökéletesség kötele“ (Kol. III. 13.) „Erős mint a halál, kemény mint a koporsó“ (Ép. VIII. 6.) „Mindeneget el fedez, mindeneget hiszen, mindeneget remél, mindeneget eltűr és soha el nem fogy.“ (I. Kor. XIII. 8) Istennek ereje az emberben mely az égis magasztal fel minket!

Isten iránt való szeretet. A szeretet egész hevével csüngjétek, ama legfőbb parancsolat szerint legelső sorban — Istenen. Ó Atyánk! Gyermeki alázattal és bizalommal forduljatok hozzá mindig, bármi történjék veletek. Tárjátok fel szíviteket előtte s csak az ő gyönyörűséges útain, haladjatok előre. Ő kísér s irgalmassággal áldja életünket. Szeressétek Istent!

Felebaráti szeretet. De szeressétek felebarátaitokat is! Oh, ha én most az angyalok nyelvén tudnék beszélni, hogy meghódítsam szíviteket e szent indulat számára! Így csak kérni tudlak ismét, ismét csak kérni: szeressétek felebarátaitokat! De nem elpuhult meddő érzelmekkel, hanem tetterős önfeláldozással. Nézzetek szét magatok körül, mindenfelé láthatjátok, hogy mily nagy szükség vár, az igaz evangéliumi, felebaráti szeretetre. Nem egy könny gördül alá, melyet ti, vagy közöttetek valaki felszáríthat s nem egy sovárgó vágy semmisül meg, melyet betölteni hatalmatakban állhat . . .

— **Tartalomjegyzékünk.** Mai számunkhoz mellékeljük a Vasárnap 1906. évi folyamában megjelent cikkek tartalomjegyzékét s munkatársaink névsorát. E kimutatás nagy lelki gyönyörűséggel tölt el minket, mert Isten végetlen jósága megsegített arra, hogy a legnagyobb részben hitépítő, igaz evangéliumi és reformatus szellemi-kincsekkel táplálhattuk olvasóinkat. Munkatársaink száma és diszes névsora pedig azt mutatja, hogy Isten országa építéseden szaporodnak a munkások.

— **Alapítvány.** Szacsvey Sándor főgondnok afia, az erdélyi egyházkerület kolozsvári szeretetházánál meglevő edigi 4000 koronás alapítványát 6000 koronára egészítette ki. Ez összeg kamata a ref. lelkészleányok nevelésére lesz fordítandó. Szép cselekedet s hálás elismerésre méltó, követendő példa.

— **A székely kormánybiztosság köréből.** Az a landadatlan munkásság, a melylyel a kormánybiztossági kirendeltség tagjai népsegítő munkáikat teljesítik, mind több-több elismerést arat, a közvetlen érdekelt székely nép körében. Ennek bizonyítéka ez a szép kitüntetés, a mely közelebről dr. Koós Mihályt, a kormánybiztosság marosvásárhelyi vezetőjét érte azáltal, hogy Sinfalva, Egerbegy torda-aranyosmegyei községek őt diszpolgárokka választották. Jól tudjuk, hogy Koós Mihály érdemeiről keveset kell beszéljünk. Bizonyára ismeri őt olvasóink igen tekintélyes része, különösen lelkészek és tanítók, a kik ha a megindult székelyföldi nép mentő akció keretében buzgón érdeklődtek népünk ügyei iránt, hü, igaz kálvinista szívósággal dolgozó munkást ismerték fel benne.

Hirek az országból.

— **Polónyi lemondása.** A közelebbi napok eseménye, hogy Polónyi Géza igazságügyminiszter aláírta a lemondó okiratot s elküldötte Wekerle Sándornak. A miniszterelnök minisztertanácsot hívott egybe, melyen azonban Polónyi már nem vett részt. A kabinet a lemondást tudomásul vette. Polónyi terjedelmes nyilatkozatot mondott tollba, melyben elhatározását indokolja s egyszersmind azokat az eseményeket is közli, melyek lemondása körül az utóbbi napokban történtek. A függetlenségi párt vezeterei egy határozat-szövegben állapodtak meg, amelynek elfogadásával búcsuzik a párt a távozó minisztertől. Ezzel s Polónyi nyilatkozatával azután befejezést nyer a lemondás napok óta huzódó ügye.

— **Az új igazságügyminiszter?** Wekerle miniszterelnök február 1-én felkereste Holló Lajost, hogy fogadja el az igazságügyi tárcát. Holló azonban kereken visszautasította azt azzal az érvevel, hogy a kormány ugyis átmeneti s ez neki nem felel meg. Ezután Wekerle Günthert szólította fel a tárca elvállalására, ki azt el is fogadta. Államtitkárnak Meskó Lászlót, Makó képviselőjét emlegetik. Wekerle tegnap Bécsbe utazott, hogy a kinevezéseket a királylyal aláírassa.

Polónyi miniszter panasza. Polónyi Géza igazságügyminiszter ismeretes panasza ügyében a budapesti

ügyészség több ivre terjedő indítványt terjesztett Rutt-kay István vizsgálóbíró elé, amelyben hat rendbeli, sajtó útján elkövetett rágalmozás és sajtó útján elkövetett levéltitok megsértése miatt, az eljárás megindítását kéri s a vád képviselőjét átveszi. Az ügyészség azzal indokolja a vád képviselőjének átvételét, hogy Polónyi Géza, mint a főváros köztörvényhatóságának, tehát törvény által alkotott testületnek tagját támadta meg a feljelentésben panaszolt Lengyel Zoltán. Rutt-kay vizsgálóbíró már intézkedett, hogy a „Nap” szerkesztősege a szerzőt megnevezze s mihelyt ezt a vizsgálóbíró hivatalosan megtudja, a budapesti főügyészség elé terjeszti az iratokat, hogy Lengyel Zoltán mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában megtehesse a szükséges intézkedéseket.

— **Az 1907. évi kultusz-budget** hosszas tárgyalása a napokban ért véget. Az általában igen alacsony színvonalu tárgyalásból a Br Bánffy Dezső beszédei emelkedtek ki. Két nagyszabásu kulturpolitikai beszédet mondott: általában az oktatásügy államosításáról szólott az egyik; a prot. egyházaknak az 1848. XX. t. cz. alapján való állami dotációjáról és viszonyosságáról a másik. Minket egyházi szempontból is mindakettő különösen érdekel; de fokozott érdeklődésünket hívják ki Apponyi gróf miniszternek ez kre adott válasza. Bánffy br. az oktatásügy államosítását követelte minden vonalon. Főleg a nemzeti állam kiépítése érdekében, mert a nemzetellenes törekvések a felekezeti köpenyeg alatt portáltatnak. Még róm. kath. iskola is közel 400 van az országban olyan, a melyben egy szó magyar oktatás sem hangzik. Gr. Apponyi miniszter Bánffy e követelésére ismert mottóját hangoztatta: „nem barátja a közoktatási szürkeségnek”, azért fentartandó a felekezeti oktatás, a nemzeti érdekek megvédéséről pedig másként gondoskodik. Bánffy br. másik nagy beszéde követelte egyfelől a 48. XX. alapján a felekezeti viszonyosság hátrányára történő visszaélések megszüntetését, a prot. egyházaknak mai államsegélye további emelését, és a szükségék részbeni fedezésére adott 3 millió dotáció, törvényben való biztosítását, a minden vonalon folyó fizetésrendezés folyományaként a lelkészi fizetések minimumának 2400 Kor.-ban való megállapítását és a szolgálati pótlékokat stb.

Álom és való.

— **Házasságunk húszéves fordulóján.** —

Kép a parachiáról.

Irta: Gieey Diózzeghy Mór.

— A közhasználatban levő kalendáriumokban — nem tudom rosszakaratú lenézésből-e — bizony elejették a kalendárium-csinálók piros betűvel jelezni ezt a napot. Tehát nem is tud arról semmiféle halandó ember a világon, hogy milyen piros betűs ünnep ez nekünk, feleség. Nem baj! Azért semmit sem változtat a dolgon, azt ugyan le nem ronthatja semmiféle emberi hatalom, hogy ezelőtt húsz esztendővel ezen a napon mondottuk el az Isten előtt egymásnak a holtomiglant. No még azt sem, hogy ez a nap nekünk piros betűs ünnepnapunk legyen. Tehát a nagy világ nélkül értük el a húsz esztendő határnapot,

valamint, hogy miképpen jutottunk el idáig: arról sem sokat tudott a világ. Sohasem voltunk divatban, mert ehhez már az kell a legtöbb, ami nekünk mindig a legkevesebb volt. Húsz esztendő sok idő, feleség. Ezt mi tudjuk talán a legjobban, ketten. Mert nem tudhatja azt a jó Istenen kívül senki ezen a teremtett nagy világon, hogy milyen úton jöttünk mi idáig. Minek is tudná? Hanem azt láthatja mindenki, hogy te galambösz vagy, én pedig egy összetört rom. Pedig mi is négy lovas hintóval tettük meg a nászutat a szomszéd falutól idáig akkor (no, igaz, nem a miénk volt és az egyetlen forintomba került a kocsis borraalója) és most — ha tovább mennénk innen — bizony csak egy koldusbottal botorkálhatnánk neki a nagy világnak.

Lám csak, hogy elkeseredtem Pedig nem akarom és nem is akarok. Mikor erről a napról emlékezem, el akarok felejteni minden keserőséget. Annak a napnak és annak a húsz esztendőnek csak az örömeiről akarok tudni. Igen, feleség, ha itt vagyunk mi ketten, meg körülöttünk a mi nyolc gyermekünk, akkor ne tudjunk mi egyébről, csak az örömről, csak a boldogságról. Felejtünk el minden egyebet. Töröld ki hát a könnyeket a szemedből, feleség és nevesünk szembe a világgal. Probált mesterségünk ez már nekünk. Hej, sokszor látott már minket a világ vidám arccal, olyankor, mikor a lelkünk zokogott a fájdalomtól. Ennek a húsz esztendőnek az örömeit, fájdalmait elmondottuk és elmondjuk mi egymásnak, amikor nem hallja a mi szavainkat senki, könnyeinket nem látja senki; most pedig mulattassuk a nagy világot, mert hidd el nekem hogy jobban honorál a közönség ha megkacagtatjuk, mintha megrikatjuk.

Jer csak, mondjuk el a világnak, hogy miképpen ültük meg mi ezt a napot álmunkban és miképpen a valóságban.

. . . Előzetesen meghalt egy nagybácsánk Amerikában, aki itthon eluraskodta a hét szilva-fát, ott meg százezreket szerzett. Ezt a pénzt reánk testálta. A pénzt zsebre vágtuk és első sorban búcsut mondtunk a szent ekkleziának, mert akinek 600,000 (te, feleség, ki se' tudta ezt a rengeteg summát olvasni) koronája van, az nem lehet az Isten cselédje, az mindjárt nyomban az Úr Isten után következik. Aztán kiöltözködtünk, mert a ruha teszi az embert. (A bölcsek ugyan megfordítva mondják, de ez bolond beszéd.) Az egyetlen fekete ternó-ruhát, aminek az árát én a kerületi egyházi képviselői d. arnumomból keservesen sporolgtam össze, nyomban oda ajándékoztad a falusi bábának. (Ez fájt kissé nekem, el kellett volna tenni szent ereklyéül.) Vettünk egy lángszin selyem ünneplő ruhát, mikor felpróbáltad, úgy néztél ki benne, mint egy üstökös csillag. Akkora aranyfülbevalókat dugtál a füledbe, mint egy eketalyigakerék. Szóval tüneményesen átvedlettél, úgy, hogy az

édes testvéred sem ismert volna reád, hogy te voltál az örökös gyászszinben ünneplő kongruás papné.

Magamon is végeztem holmi reparációkat. A jogász fiamtól levetett s általam csöndes lélekkel tovább viselt Tisztavári-féle szalon ruhát én is levetettem és Nácinak, a malacbandánk fejének adtam továbbviselés végett. Csináltattam egyet helyette Pesten, de a posztója annak se' volt jobb, csak jobban volt vattázva. Vettem száz darab gallért, amelyek a fülem hegyéig értek, huszonöt tarka-barka nyakkendőt, egy pár sárga cipőt, egy fehér porköponyeget, egy pár piros kutyabőr kesztyüt és egy sertéskalapot, no meg némi smukkokat.

Aztán kihalásztunk — a sok közül — egy úszóban lévő ősi kuriát és ott élni kezdtünk, mint szoktak a többi urak. Így jött el a húsz éves házassági évforduló. Aranyos szegélyű meghívók mentek szét a világ négy tájéka felé és a mondott napon megíszelt a fél vármegye. Rémmódon megsaporodtak a jó embereink és reánk kivánták a földnek és égnek minden áldását. Aztán multság be a nappali órákba és a végén — „katzenjammer“.

Igy szokták ezt az egész föld kerekességén, azok, akiknek módjuk van hozzá — és így csináltunk mi is. feleség, — álmunkban. A valóságban sokkal kurtábban és egyszerűbben ment.

Fölkeltünk reggel A Mózi fiút — a nyolcadikat — megimádkoztattad, fölöltöztetted, mint szoktad rendszeren. Akkor oda mentem hozzád (neked bizony talán eszedbe sem ötlött a dolog) és ezt mondtam:

— Tudod-e, feleség, hogy most husz esztendeje, hogy te az enyém, én a tied vagyunk?

Akkor odahajtottad fejedet a vállamra, én megcsókoltalak, te is megcsókoltál és — az ünnepség végét ért.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** megidült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.
Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.
 2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
 3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeremény már a vevőt illeti.
 4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
 5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
 6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt érték-papírok beváltása.
 7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékeltbb kamat mellett.
 8. **Osztálysorsjegyek elárusítása.**
 9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
 10. **Szelvények beváltása** és új szelvényivek beszerzése.
 11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
 12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
 13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapíroks okmányok, ékszerek, végrendeletek stb, tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.
 14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.
 15. **Kivándorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.
- Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank- és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk elvilágosítással és utbaigazításokkal.
- A pénzváltó üzlet hivatalos órái:
délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvény társaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZES IZÜ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNTAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: **Tóthfalusi József** ref. lelkész és **Paál Gusztáv** ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja **egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona.** Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala czimére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. czimre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

